

Een pleidooi voor de gezwinde invoering van de Europese Unie

Op 22 februari 1997 werd Jasper Heusdens, directeur Hoogovens Staal Infrastructuur en Services, geïnterviewd door de Volkskrant en hij poneerde vanuit zijn bedrijfsoptiek dat de werknemer die een ton staal produceert in twee uur en veertig minuten en daarmee de produktiefste staalmaker van Europa is, dat deze werknemer in het jaar 2002 een ton staal in precies twee uur moet kunnen produceren. De onderneming wil de concurrenten in Europa en Azië voor blijven. Een bedrijf als Boa Steel in China nadert ons in een rap tempo en het is een illusie te denken dat ze de komende jaren stil blijven staan. Ze doen het nu al bijna even goed als wij en dat slechts met een tiende van de loonkosten. Gedwongen door de concurrentie moet Hoogovens de komende jaren met minder mensen goedkoper produceren. Het concern kromp de afgelopen twintig jaar van 21 duizend tot 10.500 werknemers, en krimpt de komende jaren verder tot zo'n 8500 werknemers in 2002. Door mechanisatie en automatisering kan het bedrijf met minder mensen toe.

Een Maya legende verhaalt dat de mensen geboren werden met het vermogen om over de horizon heen te kunnen kijken. In hun overmoed begonnen ze zich met de alziende Goden te meten, waarop de Goden vertoornd werden en als straf stof in hun ogen strooiden om ze weer deemoedig te maken. Vanaf dat moment kon de mensheid niet verder kijken dan tot aan de horizon. (de vergelijking met het verhaal over de bouw van de toren van Babel dringt zich onwillekeurig aan ons op en we constateren het archetypische karakter van het verhaal) De Maya Goden zouden zich in hun graf (als goden een graf bezitten) omdraaien, wanneer zij zouden vernemen dat we aan het begin van deze eeuw er in geslaagd zijn om over de horizon heen te kunnen communiceren met behulp van de telefonie en dat we daarenboven, na de tweede wereldoorlog, over de horizon heen konden kijken m.b.v. het medium televisie. Sterker nog, ze zouden uit hun graf oprijzen en de voorzitter van de Raad van Bestuur van Philips, de heer Cor Boonstra, instrueren: 'Let's make things worse' om de invloed van het menselijk handelen weer terug te brengen binnen de context van een lokale gemeenschap zoals die van hetzij een dorp, hetzij van een stad of hetzij van een vallei. Alles in deze legende pleit tegen het fenomeen 'globalisation'.

Overigens ben ik van mening dat 'globalisation' en de instandhouding van 'regionalisatie' niet tegelijkertijd nagestreefd kunnen worden. De regionalisatie streeft de instandhouding van de heersende cultuur (cultuur gedefinieerd als de collectieve programmering van waarden van een groep mensen) in de regio als doel na.

Als ik, als Europeaan, moet concurreren met de collectief geprogrammeerde waarden van een Chinees en ik daardoor mijn Europese waarden moet opgeven, dan pleit ik voor de zeer snelle vorming van de Europese Unie (fortress Europe), als 'trading block'. Ondernemingen zouden niet de grootte van een 'global player' moeten nastreven die zo nodig de hele wereld (the global village) als haar marktgebied willen inlijven, maar zich moeten beperken tot de markt van consumenten van het 'trading block' waar haar hoofdactiviteiten gevestigd zijn. FORTRESS EUROPE, NAFTA en AZIE kunnen dan afzonderlijk hun prijsnormen vaststellen voor hun eigen consumenten/markt op grond van de prijs van de produktiemiddelen die heersen in het hun betreffende 'trading block'. Omdat de Europese werknemer een ander behoeftepatroon heeft als die van een Chinese werknemer en hij met een Chinees salaris nivo onder het bestaansminimum geraakt, vervangt de werkgever door mechanisering en automatisering de arbeidsplaats.

Productiviteit per capita gaat omhoog door de diepte investeringen, toegegeven. Toen aan Henry Ford aan het begin van deze eeuw de vraag gesteld werd waarom hij zijn fabrieksarbeiders zoveel betaalde antwoordde hij: 'Dan kunnen zij mijn T-FORDS kopen'. **Moet niet ieder bedrijf naast het produceren van nuttige goederen ook de koopkracht produceren die de produktie in de volgende periode afneemt?** Eckart Wintzen, ex-directeur BSO/Origin merkte op: 'Als we zo doorgaan, maken we ons bruto nationaal produkt over vijftig jaar met één man die 's morgens het licht aandoet en de machine opstart. Dat is dan de enige topbaan die er nog is'

Eind jaren '70 werd er in Londen, Leicester Square, een kindertoneelvoorstelling op de Bühne gebracht dat op een sprookjesachtige wijze de relatie tussen koopkracht en produktie illustreerde. De voorstelling heette: 'The Magic Shrimp' en sta mij toe de verkorte inhoud weer te geven.

Een 'industrialist'/ondernemer kwam luidruchtig het toneel op en verklaarde dat hij **zillionair** wilde worden. Of er iemand in de zaal was die hem een idee aan de hand kon doen? Overdonderd door de onverwachte vraag, kwam er uit de zaal geen reactie. Op dat moment verscheen er op het toneel een tovergarnaal (the magic shrimp), een variant op de toverfee. De garnaal deed het idee aan de hand om een speciaal type top kwaliteit 'breakfast cereals' te gaan produceren en de garnaal kon ook de 'blueprint' voor de machinerieën aanleveren en garanderen dat in het begin de vraag vele malen de produktie zou overtreffen, zo gewild zou de smaak van deze 'breakfast cereals' zijn. Verblind door de goede vooruitzichten van de ondernemingsplannen was de ondernemer onmiddellijk gewonnen voor de ideeën van de garnaal maar realiseerde zich niet dat de garnaal hem gewaarschuwd had voor één bezwaarlijke omstandigheid met betrekking tot de produktie van deze 'cereals'. De grondstof moest uit mensen bestaan. (Terzijde: De gedachte dat achter het plan van de tovergarnaal schuilde, was dat hij wraak wilde nemen op de mensheid die zoveel vredelievende, onschuldige garnalen uit de zee opvist)

De fabriek werd gebouwd en zoals gezegd, de ondernemer verblind door schitterende voorspelde bedrijfsresultaten, ignoreerde het feit dat mensen werden geofferd die ter gelijker tijd koopkracht representeerden. Vanaf het moment dat de fabriek begon te produceren, werden er op de BBC nieuwsberichten de eerste raadselachtige verdwijningen van de bevolking van hele dorpen in het noorden van Engeland gemeld. De politie was bezig met het instellen van een onderzoek naar deze mysterieuze verdwijningen. De 'breakfast cereals' uit deze fabriek vlogen als warme broodjes uit de schappen van de winkels in Londen. Echter de mysterieuze ontvolking van het land kwam ook steeds dichterbij Londen. Verontrusting in den lande werd steeds groter volgens het BBC news. In de winkels verschenen er 'cereals' verpakt in het donker blauw van politie uniformen gekleurde dozen en de hele politiemacht was eveneens op raadselachtige wijze in geen velden of wegen meer te bekennen. Niet lang daarna was er een nieuw duurder soort 'breakfast cereal' in de aanbieding, te weten: 'Royal Breakfast Cereals' in dozen gesierd met een kroontje. Een opvallend coincidentie was dat 'the Royal Family hadn't been seen in public for over a month', aldus de nieuwslezer van de BBC.

Tenslotte reikte de rijkdom van de ondernemer, die in de tussen tijd al maar rijker geworden was, op de verkoopopbrengst van één doos na, het bedrag van één **zillion** pound sterling. Het hele land was ontvolkt op de ondernemer zelf na. Aldus bleek er geen grondstof meer voorradig te zijn en geen koopkracht om, al zou er produkten

zijn, deze te kopen. Op dit cruciale moment verscheen de tovergarnaal ten tonele die medelijden had met de ondernemer die zijn doelstelling op één doos na zou missen en was bereid om de laatste doos te kopen en stelde voor dat de ondernemer zelf op de lopende band van de cereal machine zou gaan liggen opdat hijzelf als grondstof zou dienen voor de laatste doos. Opgetogen en innig dankbaar accepteerde hij het voorstel. Hij had zijn doel bereikt in zijn monomaan streven om zillionair te worden. Of de wereld door zijn handelen een gelukkiger wereld geworden is, is een vraag die ik onbeantwoord laat.

Bijlage: Artikel uit de Herald Trib. Van 25 februari 1997: 'What is Globalisation's fatal flaw? OVERSUPPLY.'

Artikel uit de Herald Trib. Van 7/3/97: Growth will do more for output than for consumption.

Adriaan Dillewolves
feet March '97